IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych (nr 17)**

z dnia 7 października 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych (nr 17)

7 października 2020 r.

Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Suskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– sprawozdanie z działalności Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. (druk nr 320).

W posiedzeniu udział wzięli: **Mariusz Haładyj** prezes Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Igor Amarowicz**, **Julia Popławska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Szanowni państwo, mamy lekkie opóźnienie, za co przepraszam państwa gości. Głosowania nieco się przeciągnęły. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych. Witam pana prezesa prokuratorii generalnej pana Mariusza Haładyja, pana Pawła Dobroczeka – dyrektora Departamentu Studiów i Analiz Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej i panią Magdalenę Kowalczyk – dyrektor Departamentu Osób Prawnych III Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Witam państwa posłów, pracowników i gości.

Szanowni państwo, informuję że dzisiejsze posiedzenie zostało zwołane przez panią marszałek na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Informuję również, że zgłoszenia do zabrania głosu w dyskusji przez posłów należy wysyłać pod adres e-mail kesk@sejm.gov.pl. Jednocześnie informuję że posłowie – członkowie Komisji obecni na sali obrad – głosują przy użyciu urządzenia do glosowania, za pomocą legitymacji poselskiej, przez przyłożenie jej do czytnika. Wówczas nie muszą się logować w systemie komunikacji elektronicznej i używać tabletu. Ponadto, z uwagi na ograniczenia systemowe, jest uprzejma prośba, aby użytkownicy włączali się do systemu wideokonferencyjnego jedynie wtedy, gdy zabierają głos, a posiedzenie Komisji śledzili na stronie sejmowej lub w aplikacji do głosowania.

Szanowni państwo, myślę że możemy przystąpić do sprawdzenia kworum. Mam nadzieję, że państwo, którzy uczestniczą w posiedzeniu w formie elektronicznej zdążyli się zalogować. Mamy już wyświetlone przyciski do sprawdzania kworum. Logujemy się przez zbliżenie karty do czytnika. Proszę o naciśnięcie dowolnego przycisku, również panie i panów posłów, którzy łączą się przez Internet. Teraz chwilę poczekamy. Czy głosy już spływają? Tak. Ile? Dwadzieścia trzy. Bardzo dziękuję. Można wyświetlić wyniki. Stwierdzam, że mamy kworum. Wyniki pojawią się na tablicy. Dwadzieścia dwie osoby. Jest pełne kworum. Nie ma znaczenia, który przycisk państwo przycisnęli. Bardzo dziękuję.

W związku z tym możemy rozpocząć obrady. Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie sprawozdania z działalności Prokuratorii Generalnej Rzeczpospolitej Polskiej w okresie od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku – druk nr 320. Bardzo proszę o zabranie głosu pana prezesa Mariusza Haładyja. Bardzo proszę o włączenie mikrofonu i przedstawienie sprawozdania. Jednocześnie, ponieważ mamy opóźnienie, proszę o wypowiedź bez rozciągania – skondensowaną, ale nie nadmiernie.

Prezes Prokuratorii Generalnej Rzeczpospolitej Polskiej Mariusz Haładyj:

Dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo, postaram się, tak jak pan minister powiedział, syntetycznie przedstawić efekty działania prokuratorii w 2019 roku. Sprawozdanie jest realizacją ustawowego obowiązku, ale jest to także możliwość przedstawienia efektów funkcjonowania naszego urzędu, który na co dzień może nie jest tak bardzo rozpoznawalny.

Powiem krótko, że sama prokuratoria została założona w 2005 roku, a więc to nadal stosunkowo młody urząd. Swoją markę zbudowaliśmy głównie na zastępstwie procesowym. W 2017 roku nastąpiła bardzo ważna zmiana ustawowa jeśli chodzi o zadania prokuratorii, która otrzymała nowe zadania i nową kategorię obsługiwanych podmiotów. Postaram się dziś skupić na tym, jak staramy się wdrożyć te zmiany. Wiadomo, że czasami – mówię to ze swojego doświadczenia w tworzeniu legislacji – łatwiej jest stworzyć rozwiązania legislacyjne, niż później je wdrożyć. Zastępstwo procesowe pozostaje głównym zadaniem, ale nowe zadania, które zostały wprowadzone od 2017 roku spowodowały, że jako prokuratoria musieliśmy podjąć pracę, która polegała na przekształceniu jednostki z klasycznego pełnomocnika procesowego w doradcę prawnego – kancelarię prawną państwa.

Opowiem krótko jak wygląda ten proces wdrażania przepisów, przeobrażania prokuratorii i realizowania tego modelu, o którym powiedziałem. W 2019 roku, czyli w roku, który jest sprawozdawany państwu przez nas, przyjęliśmy strategię rozwoju na 3 lata, czyli 2019-2022. Określiliśmy działania, które mają realizować ten cel. Głównym zadaniem w dalszym ciągu pozostaje zastępstwo procesowe. Zadaniem prokuratorii jest również podejmowanie działań, które mają na celu przeciwdziałanie powstawaniu sporów. W przypadku, gdy taki spór zaistnieje, zadaniem jest wybór najlepszego sposobu jego rozwiązania. Spór sądowy jest jedną z metod na rozwiązanie sytuacji konfliktowej. Inną może być ugoda. Przyjęliśmy też, że dla osiągnięcia celów, do których zobowiązuje nas ustawa z 2016 roku, potrzebne są pewne działania systemowe ze strony prokuratorii, które mają realizować aspekt prewencyjny naszej działalności. Jak staramy się to osiągnąć? Po pierwsze, angażujemy prokuratorię na wszystkich etapach stosowania prawa. Gdybyśmy wzięli jako przykład klasyczny stosunek zobowiązaniowy, prokuratoria występuje już od etapu powstania tego stosunku, czyli nawiązania relacji przez Skarb Państwa, czy też państwową osobę prawną, ze swoim kontrahentem. Jesteśmy tu jako urząd opiniujący dany projekt umowy, bądź też nierzadko uczestniczymy w negocjacjach, które służą jej zawarciu. W toku wykonywania umów, czy to przy zmianach umów, czy przy czynnościach, gdy podejmowana jest decyzja co zrobić np. w związku z niewywiązywaniem się przez kontrahenta z umowy, czy odstąpić od niej, nałożyć karę, czy podjąć rozmowy, jako doradca prawny występujemy też w zakresie przygotowania opinii prawnych, czy też nierzadko roboczych konsultacji z danym podmiotem. Jeśli podmiot reprezentujący Skarb Państwa, czy państwowa osoba prawna wchodzi w etap negocjacji, czy mediacji, bardzo często radcowie prokuratorii występują w takim zespole negocjacyjnym. Oczywiście ostatni etap tego stosunku zobowiązaniowego to spór sądowy. Wtedy wracamy do klasycznej roli prokuratorii.

Jak to wygląda w tych poszczególnych obszarach, jeśli chodzi o dane liczbowe, aby to państwu posłom uzmysłowić? Jeśli chodzi o zastępstwo procesowe, czyli to najważniejsze zadanie, to postanowiliśmy się skoncentrować – efekt naszej przyjętej strategii – na najistotniejszych sprawach z punktu widzenia praw i interesów Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych. To sprawy najbardziej istotne – doniosłe kwotowo, albo strategiczne lub precedensowe. Cechy poszczególnych spraw oczywiście mogą występować też łącznie. Z czym to się wiąże w praktyce? Częściej korzystamy z możliwości przekazywania spraw prostszych poszczególnym jednostkom do samodzielnego prowadzenia. Podając to na liczbach, w 2018 roku przy 7,5 tys. prowadzonych spraw, oddaliśmy 227 do samodzielnego prowadzenia. W 2019 roku oddaliśmy niemalże 600 spraw do samodzielnego prowadzenia. W tym roku COVID w dużym stopniu determinuje te wyniki, ale kontynuujemy odsetek spraw przekazanych. Wiąże się to też z tym, że mamy więcej czasu i możliwości, jako prokuratoria, na sprawy najważniejsze. Wraz z zespołem radców możemy włączyć się bardziej w prace nad trudnymi sprawami. Chcemy skoncentrować

– jak najbardziej to możliwe – naszą pracę i wysiłek na tego typu sprawach, zachowując przy tym skuteczność. Patrząc przez pryzmat skuteczności, w 2019 roku oscylowała na poziomie 85% zarówno w sprawach czynnych, jak i biernych. Podobny trend jest w tym roku. W przyszłości jednym z aspektów częstego przekazywania przez nas spraw i skutkiem ubocznym może być to, że statystycznie skuteczność będzie wyglądała słabiej, ponieważ przekazujemy sprawy najprostsze, łatwiejsze do wygrania. Przyjęliśmy świadome założenie, że interes Skarbu Państwa i możliwość poświęcenia się sprawom trudniejszym nie może być zakładnikiem statystyki. Statystyka jest czymś wtórnym w stosunku do interesów Skarbu Państwa. Dzięki temu możemy skoncentrować się na sprawach najtrudniejszych.

Szczególną kategorią w sprawach spornych jest arbitraż międzynarodowy. Powiem krótko, że w tej chwili mamy w toku 8 spraw przed trybunałami arbitrażowymi. Przez ostatnie półtora roku i w okresie objętym sprawozdaniem, wygraliśmy 3 sprawy. To może istotna informacja, że wszystkie 3 wygrane sprawy zespół prokuratorii prowadził samodzielnie. Jedną sprawę w tym czasie przegraliśmy – na początku 2019 roku. Złożyliśmy skargę do sądu najwyższego w Szwecji i udało się nam uzyskać wstrzymanie wykonalności tego wyroku. To informacje, jeśli chodzi o obszar sporów.

Jeśli chodzi o zwiększenie naszego zaangażowania we wsparcie prawne podmiotów na etapie nawiązywania przez nie stosunków prawnych oraz intensyfikację doradztwa przy wykonywaniu uprawnień czy obowiązków przez te podmioty, może najlepiej będzie podać dane liczbowe. Bardzo istotnie wzrosła liczba negocjacji, w których uczestniczymy. W 2018 roku braliśmy udział w 9 negocjacjach. W 2019 roku negocjacji z naszym udziałem było 28. W 2020 roku do końca września było ich 57. Widać, że rośnie popyt na tego typu usługi prokuratorii dla jednostek Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych. Podobnie rzecz się ma jeśli chodzi o opinie. W 2019 roku mieliśmy wydanych 450 opinii prawnych, a w 2020 roku do września wydaliśmy już 385 opinii. Najczęściej bywa tak, że intensyfikacja występowania do nas o opinie prawne niejednokrotnie jest wręcz w czwartym kwartale, a nie tylko w drugim półroczu.

W ramach stosowania prawa staramy się zmienić podejście do sposobu zarządzania sporami i ich rozwiązywania. Z podejścia, że lepszy najgorszy wynik sądowy od najlepszej ugody, przeszliśmy na merytoryczną ocenę sporów i podejmowanie decyzji, które w sposób najpełniejszy w danej sytuacji realizują interesy Skarbu Państwa. Uważamy, że to uczciwe ze strony państwa, a także uzasadniane z punktu widzenia gospodarowania środkami publicznymi i celowego nimi zarzadzania – oszczędnego i efektywnego. Jako przykład podam, że w 2019 roku zawierane ugody. Najczęściej występujemy przy sprawach mających charakter sporów gospodarczych. Dla zobrazowania, w 2019 roku zawarliśmy ugodę z rodzinami ofiar i osób poszkodowanych w wyniku zawalenia się dachu hali MTK w Katowicach w 2006 roku, przerywając tym samym wieloletni spór z rodzinami ofiar i wypłacając należne odszkodowania. Działamy więc z uwzględnieniem interesu społecznego. Jeśli chodzi o dane liczbowe, to w 2019 roku zawarliśmy 90 ugód, a w 2020 roku jest ich już niemal 70. Jest to więc tendencja wzrostowa. Wartość ugód, roszczenia, które ugodziliśmy, wyniosła 1,5 mld zł. Do września tego roku mieliśmy 1,2 mld zł ugodzonych roszczeń, więc wynik będzie raczej wyższy niż w ubiegłym roku.

Przy ugodowym rozwiązywaniu spraw bardzo istotne jest uaktywnienie funkcjonowania sądu polubownego przy prokuratorii. W 2019 roku w sierpniu udało się nam przekonać do zmiany ustawy i rozszerzyć zakres podmiotowy, w jakim nasz sąd polubowny może prowadzić mediacje i koncyliacje, czyli niekonfliktowo rozwiązywać spory. Przełożyło się to też na liczbę spraw. O ile do czasu zmiany ustawy w 2019 roku ta instytucja była praktycznie martwa, bo mieliśmy przez 2,5 roku bodajże 9 wniosków o przeprowadzenie mediacji złożonych do sądu, to w 2019 roku, po zmianie ustawy w sierpniu, przyszło 25 wniosków. W tym roku, do września, mieliśmy 49 wniosków o przeprowadzenie mediacji i koncyliacji. Jest wyraźna tendencja wzrostowa, co jest dla nas istotne, bo świadczy o wiarygodności naszego sądu i osób, które są mediatorami w sprawie, nie boją się do nas przychodzić też podmioty prywatne, gdy wchodzą w spór z podmiotem publicznym. Jest to najlepszy probierz tego, że ten sąd stwarza pewne bezpieczeństwo jednostkom publicznym, ponieważ prokuratoria funkcjonuje w obszarze instytucji

publicznych, ale nie jest to sąd, do którego zastrzeżenia merytoryczne mają podmioty, które ze Skarbem Państwa związane nie są, a wręcz przeciwnie, są w nim w sporze.

Przedstawiłem dwa najważniejsze obszary funkcjonowania prokuratorii. Szybko powiem jeszcze, że od strony systemowej nasze doświadczenia z prowadzonych i opiniowanych spraw i projektów staramy się przenosić na grunt wniosków *de lege ferenda*. Od 2019 roku rozpoczęliśmy zgłaszanie takich wniosków o zmianę prawa tam, gdzie uważamy, że jest to celowe. Rozpoczęliśmy też działalność polegającą na tworzeniu dokumentacji wzorcowej dla podmiotów publicznych po to, aby minimalizować ryzyko powstawania sporów. Pierwsze wydane przez nas wzory dotyczyły zapewnienia właściwej reprezentacji Skarbu Państwa w umowach. Kończymy prace nad wzorcami dotyczącymi odstąpienia od umów, kar umownych, sposobu podejścia do zawarcia ugody w trybie art. 54a ustawy o finansach publicznych. To wzorzec – krok po kroku – jak przeprowadzić mediacje z drugą stroną. Kończymy też przygotowanie dokumentu, który pokazuje jak unikać w swoim działaniu ryzyka z arbitrażowego umów o wspieraniu i popieraniu inwestycji, czyli tzw. BIT. Opiniujemy też dokumenty wzorcowe, jeśli jednostki takie wypracowują. Zaczęliśmy także składanie tzw. stanowisk *amicus curiae*, których sami nie jesteśmy pełnomocnikiem. W 2018 roku były 2 takie stanowiska, w 2019 było ich już 27, a w tym roku mamy ich 11. Wynika to z tego, że mniej jest spraw sądowych w związku z epidemią. Występujemy z tymi stanowiskami wtedy, gdy dane rozstrzygnięcie ma znaczenie systemowe i może oddziaływać też na inne prowadzone sprawy lub takie, które mogą być wszczęte przeciwko Skarbowi Państwa lub państwowym osobom prawnym. Wtedy, dostrzegając taką potrzebę, piszemy nasze stanowiska.

Myślę, że w ramach syntetycznego sprawozdania to najważniejsze kwestie. Powiem jeszcze, że przez to, iż wdrażamy teraz nowe rozwiązania sprzed dwóch lat, to ciekawy okres w funkcjonowaniu prokuratorii. Jest dla nas istotne, aby dostrzegać potrzeby instytucji państwowych, jednostek reprezentujących Skarb Państwa, państwowych osób prawnych i w odpowiedni sposób na nie reagować. Chcemy dostosowywać nasze funkcjonowanie do tych potrzeb i dokładać do realizacji zadań przez te jednostki ten *content* prawny, możliwie wysokiej jakości.

Podsumowując, aby dobrze zabezpieczyć interes Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych w zawieranych umowach, ograniczając tym samym ryzyko powstawiania sporów, jeśli to najkorzystniejsze rozwiązanie w danej sytuacji, chcemy rozwiązywać spory możliwie szybko i na ścieżce pozasądowej. Gdy mamy sytuację taką, że najbardziej celowym rozwiązaniem jest podjęcie ścieżki sądowej, chcemy skutecznie bronić przed sądem naszych klientów, czyli podmioty publiczne. Oczywiście, nasze doradztwo pozostaje doradztwem. Podmioty nie mają obowiązku uwzględniania naszych uwag. Coraz częściej wchodzimy w pracę konsultacyjną, roboczą. Myślę, że te liczby, o których powiedziałem, pokazują duży wzrost naszego udziału w negocjacjach, zaś wydane opinie i ugody potwierdzają, że zapotrzebowanie na pracę prokuratorii jest nie tylko duże, ale rośnie.

Pewnym znakiem, że przeobrażanie prokuratorii z typowego pełnomocnika procesowego na doradcę prawnego nie wychodzi nam najgorzej jest zakończona kontrola NIK. W tym roku została wydana informacja, a kontrolowany okres obejmował czas od 2017 roku do czerwca 2019 roku. Uzyskaliśmy pozytywną ocenę NIK. Oceniana była realizacja nowych zadań przez nasz urząd. Fakt, że wygląda to nie najgorzej – jeśli mogę użyć takiego sformułowania – to zasługa osób, które pracują w prokuratorii, zarówno na stanowiskach merytorycznych, jak i organizacyjnych. Oba te filary w każdej instytucji, która chce dobrze funkcjonować, są istotne. Jeśli mogę sobie na to pozwolić, chciałbym podziękować wszystkim pracownikom prokuratorii za zaangażowanie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy współpracownicy chcieliby uzupełnić to sprawozdanie, czy przejdziemy do pytań? Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, historia Prokuratorii Generalnej jest dość długa, bo jeszcze przed wojną taka instytucja broniła interesów państwa polskiego po odzyskaniu niepodległości. W latach 90' trwała dyskusja nad powołaniem takiej instytucji. Pamiętam, gdy w różnych programach były takie wnioski. Później wyodrębniono ją z ministerstwa skarbu, najpierw jako instytucję o mniejszych kompeten-

cjach, a po sukcesach kompetencje zwiększano. Można powiedzieć, że obecnie to dojrzała instytucja, która przynosi wymierne korzyści Skarbowi Państwa, na różnych polach, jak mogliśmy usłyszeć. Nie tylko zastępstwa procesowego, jak było pierwotnie, ale również w zakresie różnego rodzaju uzgodnień, doradztwa, wstępnego opiniowania umów. Chciałbym prosić o przykład działań, opiniowania umów, jeśli to możliwe, opisowy, aby państwo, którzy nie pracują długo w Komisji mogli usłyszeć na czym polega rozszerzenie kompetencji. Występowaliśmy o nie, patrząc na to, że oferta państwa jest uboga w przypadku sporów. Czasami wydawało się, że spory są takie, że być może państwo powinno nie iść na drogę sądową, ale zawrzeć jakąś ugodę. Tak jest np. w przypadku katastrofy z zawaleniem się dachu. O ile dobrze wiem, były opiniowane też różne ruchy państwowe dotyczące rozporządzania majątkiem i państwo wydawali opinie wstępne do umów.

Chciałbym zapytać o jedną konkretną kwestię. Wymieniony jest tu proces o koncesje geologiczne. Czy wiedzą państwo – bo nie ma tu podanych szczegółów, czy mogą państwo podać te dane – jakich koncesji geologicznych to dotyczyło? Na forum naszej Komisji toczyły się różne dyskusje, chociażby na temat koncesji wydanych na wydobywanie złóż rud miedzi i różnych kopalin. Skarb Państwa był broniony przez prokuratorię i warto dwa zdania na ten temat powiedzieć. Sam prosiłem, aby nie przeciągać, a zadaję pytania, ale rzeczywiście wymierna działalność prokuratorii, w milionach złotych, jest bardzo pożyteczna. Czasami skutecznie łagodzi wyniki katastrof, tak jak w przypadku tego dachu. Z rodzinami na drodze sądowej trudno byłoby dojść do zadowalającego obie strony porozumienia. Bardzo proszę, jeśli można, o dwa zdania uzupełnienia.

Prezes PG RP Mariusz Haładyj:

Jeśli chodzi o opiniowanie zawieranych umów, udział w negocjacjach, jest problem z podaniem konkretnych sytuacji, ponieważ nas, jako prokuratorię, wiąże tajemnica ustawowa.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Na tyle, na ile możecie.

Prezes PG RP Mariusz Haładyj:

We wszystkich umowach, które Skarb Państwa podpisuje, powyżej 100 mln zł, prokuratoria z ustawy takie umowy opiniuje. Przykładem dużych umów są umowy dokapitalizowania z funduszu reprywatyzacji. Jesteśmy wymienieni w rozporządzeniu jako organ opiniujący te umowy. Skarb Państwa dokapitalizuje nasze spółki. To jeden z przykładów, w którym zabezpieczamy interes Skarbu Państwa. Przykładem mogą być też umowy powyżej 100 mln zł, które zawierane były w czasie pandemii. Braliśmy w nich udział. To często umowy inwestycyjne, jak np. budowa szpitala w Poznaniu. To duża inwestycja, realizowana niedawno. Są też umowy wydatkujące środki z funduszu nauki oraz duże umowy, w których Skarb Państwa udziela gwarancji lub poręczeń. Była też umowa na przygotowanie dużych systemów informatycznych w państwowych osobach prawnych. Im większa umowa, tym rzadziej nasza rola ogranicza się do suchego zaopiniowania. Częściej jesteśmy uczestnikiem bezpośrednich rozmów z jednostką, aby wspólnie przejrzeć uwagi, zabezpieczyć, ochronić interes państwa. Patrzymy na to też w ten sposób, aby później dana umowa nie generowała sporów. Powiem o tym na przykładzie kar umownych. Czasem próba dokręcenia aż do bólu postanowień umownych związanych z karami umownymi może powodować dwa efekty negatywne.

Po pierwsze, jeśli w postępowaniu o zamówienie publiczne projekt umowy zawiera postanowienia z wysokimi lub nieproporcjonalnymi karami umownymi, wykonawcy, którzy składają swoje oferty, wliczają do nich potencjalną karę. To powoduje, że oferty są cenowo wyższe. Drugi raz Skarb Państwa może ucierpieć wtedy, gdy kary są wysokie, spowodowały podwyższenie oferty, a następnie sąd je zmiarkuje, jako nieproporcjonalnie wysokie. Wtedy, w takiej sytuacji, dostajemy w kość po raz drugi. Naszym zadaniem jest maksymalizacja interesów Skarbu Państwa, ale w racjonalnych granicach. Czasami przegrzanie tej kwestii – przepraszam za kolokwializm – może spowodować, że uzyskamy efekt odwrotny. Coś, co potencjalnie na pierwszy rzut oka wydaje się korzystne dla Skarbu Państwa na koniec obraca się w przeciwną stronę.

Jeśli chodzi o spory z zakresu złóż naturalnych, niestety nie mogę powiedzieć o nazwach stron, które pozwały Polskę. Mówimy tu przede wszystkim o sprawach arbitrażowych – przed instytucjami międzynarodowymi.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Czy może pan wymienić rodzaj kopaliny?

Prezes PG RP Mariusz Haładyj:

Pan przewodniczący je wymienił. Mogę powiedzieć, że spory o złoża są jednym z dwóch najczęstszych przedmiotów spraw arbitrażowych obecnie prowadzonych przeciwko Polsce. Są na różnych etapach. W przypadku jednego spodziewamy się, że na początku przyszłego roku może zapaść wyrok arbitrażowy.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo proszę, pan minister Tchórzewski chciał zabrać głos.

Poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Chciałbym podkreślić, że w ciągu moich 4 lat pracy w ministerstwie energii współpraca z prokuratorią układała się bardzo dobrze. Często wsparcie prokuratorii wychodziło poza formalnie określone granice. Prowadziliśmy też sprawy ciężkiego kalibru. Wsparcie, doradztwo, podejście Prokuratorii Generalnej RP do rozwiązywania tych problemów, zastępstwo procesowe, przygotowywanie spraw, mogę ocenić jako bardzo profesjonalne. Chciałbym postawić wniosek o przyjęcie sprawozdania.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś głosy? Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Dziękuję ślicznie. Panie przewodniczący, szanowni państwo, odnośnie do sporów o złoża, chciałam zapytać czy coś się zmieniło, może to jeden ze sporów arbitrażowych, o których państwo wspomnieli, jeśli chodzi o spór z australijską Prairie Mining, dotyczący lubelskich złóż węgla kamiennego? Czy informacje medialne, które otrzymaliśmy w lipcu tego roku, mówiące o potencjalnych 10 mld zł odszkodowania, których będzie potencjalnie domagała się od Skarbu Państwa ta spółka jest realne, czy to się już dzieje? Czy ten pozew został złożony? To pierwsze pytanie, a drugie dotyczy tego, że na stronach nr 23-24 sprawozdania państwo przedstawili zestawienie wyników spraw zakończonych w 2019 roku. To tabela A. Szczegółowe informacje o tych sprawach są w tabeli B. Nic mi to nie mówi. Nie mam żadnych danych odnoszących się do lat poprzednich. Do niczego nie mogę porównać tych wskaźników. Czy mogę prosić o dodanie dwóch poprzednich lat do tych tabel, na piśmie? Chciałabym zobaczyć jakikolwiek trend, w którą stronę to zmierza.

Trzecie i ostatnie pytanie – na stronie nr 43 państwo napisali o 11 wnioskach o przekazanie rzeczowych składników Skarbu Państwa na kwotę ponad 200 tys. zł. Jak rozumiem wnioski zostały pozytywnie zaopiniowane i w związku z tym te ruchome składniki majątku Skarbu Państwa zostały przekazane? Czy mogę prosić o zestawienie tych wniosków i wartości składników, które zostały przekazane? Proszę o odpowiedź na piśmie.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Tak, najlepsza byłaby odpowiedź na piśmie, bo nie wszystkie cyferki da się dokładnie przedstawić z pamięci.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Rozumiem. Będę wdzięczna za przekazanie odpowiedzi na piśmie.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Czy pan prezes chciałby odpowiedzieć na część pytań pani poseł? Bardzo proszę.

Prezes PG RP Mariusz Haładyj:

Rzeczywiście, nie mogę wyjść poza informacje dostępne medialnie. Inwestor poinformował, że podjął kroki prawne przeciwko Polsce. Mogę ograniczyć się do tego, co stwierdził sam inwestor, gdyż w dalszej części wiąże mnie tajemnica wynikająca z ustawy. Co do danych ze strony nr 23, jeśli jest taka potrzeba, jak najbardziej możemy je uzu-

pełnić. Wspominałem już o tych danych w analizie porównawczej, ale jest to możliwe i celowe. Co do zestawienia, jeśli chodzi o wydawanie zgód na rozporządzanie mieniem, też przygotujemy to dla pani poseł.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Dziękuję ślicznie.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Z tym, że to, czy prokuratoria uczestniczy w jakimś sporze, czy nie, nie jest tajemnicą, ale ewentualnie szczegóły sprawy.

Prezes PG RP Mariusz Haładyj:

Tak jak powiedziałem, inwestor sam poinformował o tym sporze i jest on na bardzo początkowym etapie.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Prokuratoria jest reprezentantem strony polskiej w tym sporze?

Prezes PG RP Mariusz Haładyj:

Tak, ale jeszcze czynności formalne nie zapadły. Dopiero mamy kroki podjęte przez samego inwestora. Nie zostały podjęte decyzje co do składu…

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

To proces w trakcie…

Prezes PG RP Mariusz Haładyj:

W początkowej fazie.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Czy są jeszcze jakieś pytania? Bardzo proszę.

Poseł Stanisław Żuk (PSL-Kukiz15):

Jeśli chodzi o moje pierwsze pytanie, nie wiem czy będzie mógł mi pan odpowiedzieć – czy państwo w systemie wynagradzania przewidują część motywacyjną dla radców prawnych za prowadzenie spraw? Czy coś takiego istnieje? Jeśli to naruszenie tajemnicy, to wycofuję pytanie. Jeśli nie, to proszę powiedzieć czy są środki na wynagrodzenia motywacyjne dla prowadzących sprawę.

Prezes PG RP Mariusz Haładyj:

Tak, panie pośle. Mamy system motywacyjny. Jest on złożony z dwóch składników – jednym jest część, którą radcowie prokuratorii uzyskują w ramach wygranych spraw z zasądzonych kosztów. 65% zasądzonych kosztów trafia do radcy, który wygrywa dla nas sprawę, a 35% przeznaczane jest na fundusz nagród, z którego później korzystają inne osoby. Tak jak państwu dziś powiedziałem, wachlarz zadań prokuratorii jest dużo szerszy, niż tylko zastępstwo. Osoby, które koncentrują się w dużej części na wydawaniu opinii prawnych, doradztwie i udziale w negocjacjach, siłą rzeczy nie mają możliwości uzyskania dodatkowego wynagrodzenia z kosztów. Te osoby partycypują wówczas w środkach z funduszu – z tych 35%. Tak jak w każdym urzędzie publicznym, mamy też fundusz złożony z tzw. trzyprocentówek. Przyjęliśmy taką metodę, że po konkretnych sprawach, wydaniu konkretnej opinii, zakończeniu negocjacji, przyznajemy takie nagrody specjalne.

Poseł Stanisław Żuk (PSL-Kukiz15):

Dobrze, dziękuję. Kolejna sprawa jest bardziej techniczna. Z wykształcenia jestem inżynierem. Gdy przyglądam się wykonaniu budżetu, to pokazują państwo torcik z określonymi częściami wydatków – wynagrodzenia, pochodne. Bardzo proszę o określenie jednostek. Nie rozumiem co to jest 31, 5, czy to są procenty, czy wartości... Gdyby powiedzieli państwo co to jest, byłbym zadowolony, a na przyszłość proszę napisać jakie to jednostki.

Prezes PG RP Mariusz Haładyj:

Przyjmuję uwagę pana posła. Widzę, że można to przedstawić w sposób bardziej czytelny. Te liczby to procenty… przepraszam, wielkość w milionach.

Poseł Stanisław Żuk (PSL-Kukiz15):

No właśnie, to się nie zgadzało. Proszę, aby w przyszłości w państwa sprawozdaniach było to doszczegółowione.

Prezes PG RP Mariusz Haładyj:

Dziękuję za tę uwagę.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję bardzo. Gdy tworzyliśmy ustawę i dyskutowaliśmy o systemie wynagrodzeń, patrząc na złożoność spraw, konieczność znajomości prawa krajowego i międzynarodowego, reprezentowanie kraju za granicą przed sądami, musieliśmy stworzyć mechanizm, który dałby możliwość zatrudnienia wysoko wyspecjalizowanych prawników. Wiemy, że na rynku, w kancelariach adwokackich prowadzących tak skomplikowane sprawy, zarobki są bardzo wysokie. Musi być pewien system motywacyjny, bo inaczej nie będziemy mieli wysokiej klasy fachowców, a jeśli ich nie będzie, to będziemy przegrywali procesy. To zrozumiałe. Była taka dyskusja i powszechna akceptacja. Ludzie, którzy walczą o miliardy dla naszego kraju nie mogą zarabiać przeciętnej krajowej. To byłoby nieskuteczne. Dlatego ten mechanizm motywacyjny za skuteczne prowadzenie spraw jest istotną częścią pozyskania wysoko wykwalifikowanej kadry do prokuratorii. Oczywiście nie są to takie stawki, jak w prywatnych kancelariach, ale jest tu też ważne poczucie służby, pewna stabilność. Stawki mogą być niższe, ale nie mogą być drastycznie niskie, co myślę, że jest zrozumiałe.

Poseł Stanisław Żuk (PSL-Kukiz15):

Dla mnie to zrozumiałe. Uważam, że to prawidłowe rozwiązanie.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Czy jeszcze są jakieś pytania? Nie ma. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu stwierdzę, że Komisja pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie z działalności Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Panie przewodniczący, wnoszę sprzeciw, ponieważ nie potrafię tego zaopiniować bez danych szerszych, niż tylko wycinek z 2019 roku.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Bardzo proszę panie prezesie, może przekona pan panią poseł, bo w sumie sprawozdania z działalności nigdy nie budziły kontrowersji. Jak widać są bardzo pozytywne dla budżetu państwa i dla obywateli. Bardzo proszę, panie prezesie.

Prezes PG RP Mariusz Haładyj:

Powiem krótko, jeśli chodzi o liczbę spraw w 2019, było mniej nowych spraw o 200. Jeśli chodzi o skuteczność w sprawach, w postępowaniach gdzie Skarb Państwa był stroną czynną danego sporu, czyli tam gdzie wnosiliśmy pozew, w 2018 roku skuteczność była na poziomie 80%, a w 2019 roku na poziomie 85%. Jeśli chodzi o skuteczność w sprawach sądowych, gdzie występowaliśmy jako strona bierna, czyli pozwana, w 2018 roku skuteczność była na poziomie 85%, a w 2019 roku na poziomie 86%. Zwroty pozwów w 2018 roku to 227, a w 2019 roku 588. Tak jak powiedziałem, wynika to z naszej świadomej polityki, aby zrobić miejsce w pracy prokuratorii na sprawy trudniejsze i inne aktywności, które realizujemy na podstawie ustawy z 2016 roku. Jeśli chodzi o zawarte ugody, w 2018 roku mieliśmy 84, a w 2019 roku 91. Wartość roszczeń ugodzonych też wzrosła – w 2020 ten wzrost jest jeszcze wyraźniejszy.

Wydaje mi się, że to najbardziej reprezentatywne dane. Nie chcę nadużywać cierpliwości Komisji, gdyż mógłbym bardziej szczegółowo przedstawić informacje. WPS jest na poziomie 1 mld zł i był podobny w 2018 i 2019 roku. Generalnie można powiedzieć, że jeśli chodzi o zastępstwo procesowe, poziom skuteczności i spraw przekazanych się nie zmienia.

Wyraźnie wzrosła aktywność w zakresie nowych zadań – opiniowania, negocjowania, zawierania ugód, funkcjonowania sądu polubownego, liczba złożonych *amicus curiae*. Wzrosła też liczba skarg kasacyjnych – w 2018 roku złożyliśmy 72, a w 2019 roku już 91.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję. Czy pani poseł podtrzymuje wniosek?

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Nie, dziękuję. Wycofuję wniosek. Dziękuję za odpowiedź.

Przewodniczący poseł Marek Suski (PiS):

Dziękuję. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam że przyjęliśmy raport prokuratorii, z prośbą o drobne uzupełnienie. W następnym raporcie można by zamieścić tabelki z dwóch lat wstecz, abyśmy mieli wskaźnik wzrostu lub spadku w różnych kategoriach działalności prokuratorii. To byłoby również spełnieniem oczekiwań pani poseł.

Dziękuję bardzo. Komisja pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie z działalności prokuratorii generalnej.

Przypominam, że o godzinie 12.00 mamy kolejne posiedzenie.

Sprawozdawca – może pan poseł Witold Czarnecki? Pan poseł się zgadza. Czy są inne kandydatury? Nie słyszę. Komisja wybrała pana posła Witolda Czarneckiego na sprawozdawcę Komisji w zakresie działalności prokuratorii generalnej.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Dziękuję. Zapraszam na kolejne posiedzenie za 13 minut. Dziękuję bardzo.